



Александър Абрамов, Сергей
Абрамов

Синият тайфун

– Много е ниско – каза капитанът.

Той имаше пред вид барометъра – тежък, обкован с мед, останал навярно още от баща му, а на него – от дядо му, защото и барометърът, и почернялата лула, а и самата морска професия се предаваха в семейство Лепикови по наследство: от Артур на Ян, от Ян пак на Артур. А под барометъра висеше любителска снимка, на която весело се усмихваше жена – жената на капитана, прегърнала десетгодишно момче, сина на капитана, който, разбира се, се казваше Ян и когото също така очакваха в бъдеще и барометърът, и лулата от калуна, и капитанският мостик.

– Много, много е ниско – повтори капитанът и Малинин загледа замръзналата на долното деление стрелка, гледаше я, без да разбира, и запита:

– Времето ли се разваля?

Капитанът кимна, без да обяснява, а и Малинин не очакваше никакви обяснения. Отначало капитанът ще обмисли, ще обмисли сериозно и чак тогава ще каже – кратко и ясно. Малинин стоеше, вперил поглед в Артур Лепик, немногословния червенокос естонец, а капитанът стоеше и гледаше семейния барометър. Така измина минута, две, докато най-после взе решение, и като се сети за Малинин, каза:

– Ще променим курса.

„Ама че мъка! – мислеше Малинин, като крачеше по коридора подир капитан Артур Лепик. – Нищо не ми обясни, а ти върви подир него, измъквай думите му с клещи... Курса ще променяме... Защо? Май се изплаши от времето? А програмата отива по дяволите...“

Малинин поизлъга: програмата се изпълняваше великолепно, по графика, установен в института, съставен от самия Малинин и утвърден от най-високото началство и от научния съвет. А Малинин излъга от жалост към себе си поради обзелата го в момента носталгия. Вече трети месец експедиционният кораб на Института по океанография се намираще в плаване: отначало в Японско море, после в Южно Китайско, сега се връщаше в къщи. Трети месец Малинин мечтаеше за твърда земя, за трева, за асфалт. Бе му омръзнала вечно люлеещата се палуба на „Миклухо-Маклай“, вечно люлеещият се свят. Но щом сложеше маската и акваланга, забравяше за твърдата земя и за тревата, и за асфалта. Гмурваше се в морето като в сладък сън, от който не ти се иска да се събуждаш, да отвориш очи – още една минута, само една, и още една минута, и още, и още...

– Трябва да се каже на Рогов – напомни капитанът.

„Какво да кажем на Рогов? – удиви се Малинин. – Че времето се

разваля? Че променяме курса ли? Рогов страшно ще се зарадва, просто ще бъде щастлив: та той от миличкия капитан Артур три кожи ще одере. Какво го интересува него някакъв си древен барометър!“

Рогов беше началник на експедицията и заедно с всички участници три месеца вече се мотаеше по моретата въпреки своите петдесет и шест години, професорска титла и титлата член-кореспондент на Академията на науките. Рогов беше бог, във всеки случай за Малинин, скромния кандидат на науките, чиято докторска дисертация бавно, но сигурно набъбваше в чекмеджето на вечно олюляващото се бюро.

– Рогов ще ви вдигне такъв скандал – отмъстително каза Малинин.

Но капитан Артур Лепик не се изплаши.

– Няма да вдигне скандал – каза той. – Тайфун.

Докато Малинин се мъчеше да съобрази какво означава това, те стигнаха до каютата на Рогов, капитанът се спря на прага, свали фуражката си и изгърси:

– Беда, Павел Николаевич...

Рогов остави писалката – той пишеше нещо в бележника си, – погледна през тъмните стъкла на очилата си.

– Каква беда, Артур Янович?

– Налягането е много ниско. Пълно затишие.

Рогов свали очилата, потърка очите си – осъзна съобщението и бързо запита:

– Съобщихме ли на брега?

– Нямаме връзка.

– Нещо с апаратурата ли?

– Предавателят е в ред. Мълчи етерът.

– Смущения?

– Няма смущения. Тишина. Досега не е имало такова нещо.

Малинин си помисли, че капитанът днес е прекалено многословен, такова нещо също не се бе случвало досега.

– Вашето решение? – запита Рогов. Той отново сложи очилата си, стана от бюрото и отиде при капитана.

– Ще избиколим – каза капитанът. – Ако това е тайфун, може би ще успеем да се измъкнем.

... Не успяха да се измъкнат. Навлязоха в зоната на тайфуна след четиридесет минути неочаквано, което бе особено страшно. И все пак капитанът съумя да изведе кораба от епицентъра на тайфуна: ревящият хаос остана нейде вдясно, североизточно, защото именно оттам се зададе непрогледният синкавочерен мрак с нарастващия грохот, сякаш

милиони тамтаи биеха тревога.

И заедно с грохота и тъмнината се изви и вятър. Не, не вятър – смерч, ураган (каква друга дума да подберем!?). „Миклухо-Маклай“ потопи нос, после се затресе, като предаде вибрацията на палубата на палубните надстройки, на командния мостик, където стояха тримата: капитанът, Малинин и Рогов, спря за секунда, сякаш бе срещнал преграда, и отново тръгна напред, но вече по-бавно, по-трудно, преодолявайки ударите на вятъра и вълните.

На Малинин му стана страшно. Наметалото, което бе взел предвидливо от каютата, мигновено се превърна в мокър и студен парцал, фуражката му веднага хвъркна, не успя да я хване. Вятърът се опитваше да издърпа пръстите му, стиснали парапета, да ги изблъска назад към навигационната кабина, да го притисне в преградната стена, да го сплеска, да го смаже.

Капитанът раздвижи устните си и Малинин, напрегнал се, едва чу през грохота на вълните и воя на вятъра:

– Имаме... късмет... вървим... по края...

– Машината ще издържи ли? – викна Малинин и като не чу гласа си, закрещя по-силно: – Машината ще издържи ли?

Капитанът се наведе към ухото му:

– Трябва... Да вървим в кабината...

И като го хвана за ръка, го помъкна по хлъзгавата настилка към вратата, дръпна я към себе си. Тя се отвори неочаквано леко и капитанът залитна, падна, като събори Малинин. И веднага, сякаш чакаше само този случай, вятърът заля палубата с чудовищна вълна. Тя подхвана Малинин, запрати го към трапа, като удари главата му в стойката. За секунда той загуби съзнание, но в следващия миг дойде на себе си, запълзя към отворената врата, борейки се с бесния напор на вятъра. После някой пак го бутна и той се търкулна в кабината, седна до преградата и се заоглежда шашардисан. След него се вмъкна капитанът, като дълго се бори с нещо, което сякаш дърпаше вратата, и затворил я най-после, се обърна:

– Жив ли сте?

Малинин само кимна – не му се искаше да говори – и се огледа наоколо. До него на пода седеше Рогов и се държеше за главата, явно също се беше ударил. Отпред, стиснал шурвала, стоеше морякът Володя – приказлив и шегаджия. Даже сега, като погледна към Малинин, хитро му намигна: „Какво временце, а?“ – и отново впери поглед напред в тъмнината, която нахлуваше в навигационната кабина заедно с водата

през счупеното стъкло.

Капитанът извади пробката на проговорната тръба и викна:

– Машинното! Какво става?

Някой отдолу се обади:

– Засега се държим. Дълго ли ще продължава, капитане?

– Не знам – каза капитанът и затыкна тръбата с тапата: не обичаше излишните въпроси.

Рогов изстена и каза жално:

– Ако вярваме на това, което знаем за тайфуните, дълго ще трае: най-малко още едно денонощие...

Малинин се ужаси: още цяло денонощие този адски грохот, тази мокрота и мрак. Не, той просто няма да издържи, няма да му стигнат силите. И после...

– Образците – не каза той, а изхриптя – ще се разпилеят, по дяволите!

И тази мисъл, толкова проста и ясна, така го ужаси, че той забрави и страховете си, и болката в главата, и че лабораторията с образците и пробите е два трапа надолу, че го очаква метри мокра палуба, вятър, вой и бесни вълни, забрави всичко това, надигна се, пъшкайки, и тръгна към вратата, като се държеше за преградната стена.

– Къде? – мрачно викна капитанът и го хвана за ръката.

– Пуснете ме – вяло рече Малинин. – Тръбва да отида. Там са моите образци.

– Стойте тук! – Капитанът го блъсна, Малинин залитна и се плъсна на пода. – Нищо няма да им стане на образците: ще преминем.

„Къде ще преминем? – удиви се Малинин. – Наоколо е мрак...“

Погледна през счупеното стъкло на кабината и видя това, което преди няколко секунди бе видял и оценил капитанът.

Отдачно всичко си беше, както преди, тъмно и страшно. Но отляво по курса им, от югозапад, бе изплувало ясно синьо пространство, нелепо и странно в мастиления мрак на тайфуна. Сякаш шегаджия-бойджия, без да бърза, бе нанесъл равни сини мазки, пребойдисвайки синкавочерната стена.

– Ляво на борд! – Капитанът отмести с рамо Володя, но морякът не пусна шурвала и те заедно завъртяха наляво, а после капитанът се спусна към машинния телеграф и превъртя ръчката на „пълен напред“. И веднага викна в тръбата: – Пълн напред! Чуваш ли, Максимич, пълн напред!

Нелепо вирнатият нос на кораба в квадрата на прозореца се олюля

и запълзя наляво, а самият кораб осезаемо увеличи скорост. Малинин помисли, че тайфунът наистина ги е пуснал, както заповяда великият капитан Артур Лепик, пуснал ги е в това синьо пространство, запълващо цялата видимост по курса им.

Навлязоха в него така неочаквано, както преди час в зоната на тайфуна. И веднага стана светло, грохотът престана, вятърът стихна и палубата престана да се олюлява, сякаш някой, сетил се за старинното моряшко поверие, бе излял върху бушуващите вълни бъчва масло.

– Дръж така! – каза капитанът и пак викна в машинното: – Да не се намалява скоростта! – А после отвори леко без усилия вратата на кабината и излезе на мостика.

Малинин помогна на все още стенещия Рогов и двамата се присъединиха към капитана, който с удивление оглеждаше морето.

А имаше наистина какво да се гледа.

Там, откъдето току-що се бе измъкнал „Миклухо-Маклай“, се люлееше тъмносиня с отблясъци завеса, която отвътре бе синя, а оттук превръщаше мрака на тайфуна в синева, от което той бе станал нежно-син, като небето в тропиците, и странно тих, даже ням, сякаш някой го бе затворил в прозрачен аквариум, непронускащ нито вятъра, нито рева и грохота на вълните, беснеещи преди малко и изведнъж вкаменили се. Всичко това бе останало там, зад синята завеса, и ти се струваше, че корабът непонятно как я бе разкъсал. Но какво да приказваме: всичко бе толкова непонятно, невъзможно, просто им се е сторило, и вятърът, и вълните трябва да са били страшен сън.

Малинин направи крачка назад: под краката му нещо изскърца. Бяха парчета стъкла, кой знае защо неотнесени от водата. И този звук, неочакван, изведнъж му подсказа, че тайфунът не е мит, не е сън. И тогава капитан Артур Лепик каза:

– Такива неща не се случват в действителност.

А Рогов му отвърна с някаква странна интонация – нито удивление, нито насмешка:

– Прав сте, капитане, не се случват. Остава да предположим най-простото: всички сме се побъркали. Такова обяснение задоволява ли ви?

Вместо капитанът отговори Малинин:

– Странно побъркване: по-скоро прилича на масова халюцинация. Само че какво да приемем за халюцинация: тайфунът или пълното затишие? Ако е тайфунът, тогава ми обяснете: кой изпочупи стъклата в навигационната кабина, кой изкърти парапета на мостика? Ако се разходим из кораба, може да прибавим още стотина въпроса. А ако тайфунът

е реалност, а пълното затишие – халюцинация, тогава защо не ни помете от палубата?

– Цяло дете сте – рече Рогов. – Вие не си представяте колко сложни могат да бъдат халюцинациите... – Той се засмя. – И аз не си представям – и се обърна към капитана: – Артур Янович, алармирайте всички, проверете състоянието на кораба, узнайте възстановена ли е връзката с брега и не намалявайте скоростта: трябва да се отдалечим колкото се може повече от дяволската синева.

Капитанът кимна и отиде в кабината. След няколко секунди засвири сирената, страшен звук в подозрителната тишина. Рогов се намръщи.

– Неприятен звук... Но да оставим шегите. Вие какво мислите, приятелю, за този феномен?

– За завесата ли? – Малинин сви рамене. – За синия тайфун ли? С фантастика не се занимавам, а и научно обяснение не намирам.

– А ненаучно?

– Може би силова бариера?

– Може би. Откъде?

– Състоянието на атмосферата... – той се поколеба – или друго: тайфуните съвсем не са изучени. Кой знае дали не носят силово поле, което при определени условия се превръща в нещо като пашкул около ураганната зона.

Рогов изхъмка и Малинин пак не разбра: одобрява ли налудничавата, му хипотеза, или не.

– А казвате, че не се занимавате с фантастика! – И Рогов погледна надолу, към палубата, където капитанът, придружен от старши помощник-капитана и боцмана, обхождаше владенията си, вероятно силно повредени от тайфуна. – Артур Янович – викна Рогов, – как е връзката?

Капитанът се спря и погледна нагоре. Гледаше явно не към мостика, а по-нагоре и като проследи погледа му, Малинин видя, че на върха на мачтата го няма обикновения червен флаг. Капитанът каза нещо на боцмана, който веднага изтича нанякъде, а капитанът викна:

– Няма връзка. Етерът мълчи. – И си тръгна, считайки въпроса за приключен.

– Работата е лоша – каза Рогов.

– Защо? – не разбра Малинин. – Тайфунът ще премине, връзката ще се възстанови. А и не сме далеч от брега – две денонощия път.

Рогов не отвърна: все се заслушваше, после предложи:

– Да слезем долу. Ще ви покажа нещо...

Малинин тръгна след него недоумяващ и развълнуван. Свикнал бе с Рогов, познаваше чудатостите му, например прекалената му тайнственост даже в най-простите неща. Но тази тайнственост бе само поза, а сега на Рогов не му беше до шеги. Малинин бе готов да се закълне, че учителят му е сериозно разтревожен от нещо.

Спуснаха се на палубата, минаха край капитан Артур Лепик, който наблюдаваше мрачно как моряците закрепят падналата от бурята спасителна лодка. Малинин не се стърпя и погледна нагоре: на мачтата отново се мъдреше червеният флаг – боцманът бе изпълнил веднага заповедта. Но флагът не се развяваше, както обикновено, а висеше неподвижно и Малинин едва сега забеляза, че вятърът съвсем е стихнал, сякаш се бяха върнали назад във времето, в онзи миг, когато капитанът гледаше ба рометъра си.

– Пак затишие – рече Малинин.

– Това не е затишие – отвърна Рогов. – Това е нещо друго. Вижте – той се наведе през борда – какво е станало с морето.

Малинин погледна към водата и се стъписа. Морето никога не изглежда прозрачно, погледът ти потъва в плътния със стоманен цвят воден слой. Но този слой е чист, не е мътен, а различните цветови оттенъци в него само подчертават чистота му. Сега водата не беше чиста: приличаше на суспензия, гъмжеше от някакви примеси, които придаваха на морето мръснозелен цвят.

Малинин понечи да се върне, но го спря резкият глас на Рогов:

– Къде?

– В лабораторията. Трябва да вземем проби.

– Чакайте – махна с ръка Рогов. – Има време. Когато пусне капитанът момчетата, тогава ще вземем. А сега... – Той пак се послуша. – Струва ми се, че намалихме хода...

Малинин също усети, че корабът рязко намали скоростта си. Но тогава трябваше да се промени и звукът, който идваше от машинното отделение: би станал по-мек, по-глух. А машината работеше така, сякаш плаваха с пределна скорост: по време на плаването Малинин се научи да определя по слух режима на работа на двигателите.

– Странност след странност – загадъчно каза Рогов и добави: – Впрочем да чуем какво иска да ни предаде нашият мил студент: явно го е изпратил Артур.

При тях дотича развълнуван и запъхтян Нолик – студент по география, чиято дипломна работа, както и дисертацията на Малинин, се оформяше в експедицията.

– Павел Николаевич, капитанът ви вика.

– Идваме. – Рогов със съжаление се отдели от борда и се обърна: – Сега Артур ще ни удиви със своето съобщение.

Малинин вървеше с Нолик и мислеше с какво още може да ги удиви капитанът. Че машината не движи кораба? Това и така е ясно. Явно, съпротивлението на средата толкова е нараснало, че забавя хода. Лесно ли се плава в желе? Някой да е пробвал?

Капитанът току-що бе излязъл от машинното отделение и на обикновено непроницаемото му лице бе изписано удивление.

– Всичко знаем – изпревари го Рогов. – Зад борда става нещо странно: прилича на планктон, само че плътността е много по-голяма. Спрете кораба. Ще вземем проба. – И викна на отдалечаващия се вече капитан: – Впрочем корпусът не се ли е прегрял?

– Още не – каза капитанът и отиде в кабината, а Малинин – за кой ли път – се разстрои: защо Рогов съобразява по-бързо от него? Всичко е толкова просто: щом се е увеличило триенето, увеличила се е и температурата.

Той сърдито каза на Нолик:

– Извикай момчетата, донесете тук уредите.

Нолик изтича в лабораторията, а капитанът, изглежда, вече бе успял да предаде нареждането: двигателите вече не работеха, корабът повървя още малко по инерция и легна в дрейф.

Когато Рогов с Малинин отидоха на кърмата, Нолик с лаборантите вече спускаха зад борда лодката с уредите, двама моряци стояха при лебедката. А капитан Артур Лепик, пушейки своята неизменна лула, ги наблюдаваше, като изразът на лицето му показваше, че не го интересува нито странната граница между тайфуна и затишието, нито загадъчният феномен с морето, забавящ хода на кораба, ако нещо все пак го интересува, то е само липсата на връзка, пък дори и тя не особено, съвсем малко...

В лабораторната лодка имаше място за двама души. Рогов бързо се прехвърли през борда, а след него скочи в лодката и Нолик. Малинин понечи да каже, че не би било зле Нолик да остане на борда, да погледа как по-възрастните работят, но не успя: Рогов махна с ръка и лодката запълзя надолу.

Тя спря над самата вода и Рогов си помисли, че думите „над водата“ не подхождат в случая: под краката му се разстилаше странна зелена каша, гъста и лепкава на вид. Той клекна и потопаи ръката си.

– По-предпазливо! – викна отгоре Малинин, но Рогов не го чу.

Досега му се струваше, че за тридесет и повече години работа е успял да научи за океана всичко, което знаеше за него земната наука. Преплувал го бе надлъж и шир. Чел бе лекции в Оксфорд и МГУ, в Харвард и Беркли. Работите му се цитираха на много симпозиуми и конференции. Ученият свят го знаеше. Но сега, наведен над зелената каша, която преди половин час беше обикновена морска вода, с ужас разбра, че всичките му завидни познания са нищожни и безсмислени, защото ни едно от тях не можеше да му подсказе с какво се бе сблъскал. Съзнаваше, че е безсмислено и безполезно да се упреква: науката – в негово лице! – за първи път се срещаше с подобен феномен и този феномен не приличаше на нищо познато. Прекрасна формула е имало някога: „Това не може да бъде, защото никога не е имало такова нещо.“ Затвори очи, извърни се, не вярвай, усмихни се презрително: не, не, не! Но ръката с мъка влизаше в зелената каша, както лъжица в желе, и това желе притискаше ръката му, неприятно охлади кожата. Рогов рязко се изправи, като разлюля лодката и огледа ръката си. Тя беше абсолютно суха.

Отгоре пак викаха нещо, но той не ги чуваше, мъчеше се да си обясни все пак необяснимото с привичните понятия, да намери някакви аналогии, но привичните понятия на подхождаха в случая, а познатите аналогии не му напомняха нищо за такова странно състояние на водата (именно на водата: Рогов не можеше да мисли иначе), което да я превръща в желе.

– Павел Николаевич – Рогов трепна и се обърна. Нолик го гледаше с възторг и ужас, като възторгът бе повече. Естествено: той не е обременен с всички тези знания, той изобщо не е обременен с много знания, затова не се страхува от необяснимото, а само му е ужасно любопитно, което се беше изписало и на лицето му. Щастливо качество на младия учен да вярва на това, което вижда, а не на това, което е обяснено или обяснимо. Именно това качество движи науката напред. Той го загуби, разпиля го по симпозиуми, по съвещания, по доклади и реферати, които в случая не са му нужни, защото нищо не могат да обяснят нито на него, нито на Нолик, никому. Значи, прекрачи ги, забрави, почни отначало – ето оттук, от това желе зад борда. И не се бой да признаеш поражението си, велики Рогов. Кой знае, виж, че то се обърнало в нещо друго, приличащо на победа...

Той тръсна глава, сякаш да се отърси от вцепенението, и запита Нолик:

– Какво има?

– Температурата е невероятна! – Нолик дори се задъхваше от

възторг. – По Целзий тридесет и осем градуса. А плътността непрекъснато се увеличава, не успявам да записвам.

– Проби взе ли?

– Разбира се.

– Тогава да се изкачваме: ще ги разгледаме, ще помислим – и изведнъж млъкна, поразен от чутото. – Казваш, плътността непрекъснато расте?

– Расте.

– Това е хубаво – каза Рогов, – просто великолепно – добави той и като прекрачи борда на лодката, стъпи върху водата.

Именно стъпи: зеленото желе леко се огъна под краката му. Рогов се олюля и се хвана за лодката, за да запази равновесие. Горестно ахна. Той вдигна глава, махна им с ръка, намигна хитро на смаяния Нолик и направи крачка напред. После още една крачка и тръгна бавно покрай корпуса на лодката. Желето отлично го издържаше, само трудно се ходеше: повърхността му не беше равна и се поклащаше.

– Стойте, Павел Николаевич! – завика Нолик. – Идвам с вас.

И размахвайки нелепо ръце, затича към Рогов, загуби равновесие и се плюсна по корем, но веднага се изправи, огледа се и запита удивен:

– Защо по мен няма никакви следи? Дори не съм мокър...

– Че това не е вода – спокойно отвърна Рогов, като трепна вътрешно, – ерес, безсмислица! Но не е вода!

– А какво е? – Нолик с надежда погледна своя бог.

– Не знам – въздъхвайки, си призна богът.

– А как ни издържа?

– И това не знам. Ти по-добре не ме питай: сега с теб сме равни – и двамата нищо не знаем. По-добре помисли: от какво расте плътността на средата?

Нолик сви рамене с гримаса на недоумение.

– Моята хипотеза – внезапно ловджийска страст обзе Рогов: ето жертвата е съвсем близо, само протегни ръка! – Чуждо тяло, поместено в среда, предизвиква повишаване на плътността около него. А значи...

– А значи – възторжено подхвана Нолик, – колкото се отдалечаваме от кораба, плътността ще е по-малка! Нали така?

– Петица – похвали го Рогов. – Да проверим.

Зад тях забръмча лебедката. Рогов се обърна: лодката стремително полетя нагоре, в нея влязоха Малинин и двама лаборанти и след три минути те се присъединиха към Рогов и Нолик. Малинин се задъхваше от вълнение.

– Издържа ни. Не, помислете си само: издържа – повтаряше той, като глупаво се усмихваше и изведнъж запита сериозно: – Павел Николаевич, това не е вода, нали?

– А какво е? – зададе Рогов на Малинин същия въпрос, който му зададе преди пет минути Нолик.

Но Малинин не се прикри със спасителното „не знам“, размърда устни, помисли, после се засмя и каза:

– Безсмислица, разбира се, но ако е живот?

– Мислещ океан? – лениво запита Рогов. – Много си чел Лем...

– Защо непременно мислещ? – фантазираше Малинин. – Даже сигурно не е мислещ. Микроорганизми, разтворени в хранителна среда. Или не в среда. Самата среда е съвкупност от микроорганизми.

– Не опровергавам – каза Рогов. – В случая всяка хипотеза е допустима. Да проверим нашата с Нолик: нея поне можем веднага да проверим.

Отидоха при лодката. Нолик завърза около кръста си тънко въже, другия му край завърза за лодката и бавно, като по лед, опитвайки повърхността на желето с върха на кецовете си, започна да се отдалечава от кораба. Измина десетина крачки, обърна се и извика:

– Гъстотата е по-малка.

– Връщай се! – заповяда му Рогов, но Нолик не го послуша, закричи отново и изведнъж краката му затънаха до глезен, залитна и седна. Малинин с лаборантите хванаха края на въжето и издърпаха Нолик на лодката. Рогов се наведе и внимателно разгледа кецовете му: бяха все така сухи, неизвестната среда не оставяше следи.

– Като в блато – изумен, измърмори Нолик. – Затъваш.

– Стига експерименти – сърдито подхвърли Рогов. – Проби имаме, можем да се изкачваме.

Той влезе в лодката с Нолик и каза на Малинин:

– Вие с момчетата с втория рейс.

Малинин кимна, без да се обръща. Гледаше корпуса на кораба: зелената „плесен“ – откъсната от средата си, тя приличаше много на плесен – бе плъзнала по корпуса на „Миклухо-Маклай“, стигнала бе чак до илюминаторите. Горният ѝ край, неравен, ажурен, явно пълзеше все понагоре, а долу тънкият, почти призрачен слой на „плесента“ преминаваше във вече познатото им желе и там, където „плесента“ бе плъзнала по корпуса на кораба, желето леко се поклащаше назад-напред, сякаш я побутваше да се изкачва нагоре.

– Е! – изумен, възкликна Рогов. – Преди пет минути нямаше

плесен.

И Малинин помнеше, че бордът бе абсолютно чист, когато се спускаха надолу. Значи, плесента много бързо расте.

– Не е опасно – неуверено, сякаш убеждавайки себе си, рече Нолик.
– Нали не оставя следи.

„Вярно – помисли Малинин, – не оставя следи. По кецовете. По човешките ръце например. Но по корпуса на кораба, по вещите в каютите...?“ И неочаквано някак особено ясно осъзна, че възторженото им съетене около морския феномен може да бъде опасно. Вдигна глава и закрепя с всички сили:

– Артур Янович! Наредете да затворят навсякъде илюминаторите. И по-бързо!

Рогов внимателно разглеждаше зелената кора по борда.

– Няма да успеем – каза той замислено. – Късно се сетихме. Виждате ли: вече е стигнала до каютите.

Взеха да затварят илюминаторите, а плесента вече ги беше покрила, вмъкнала се беше в някои каюти и кой знае какво можеше да стори там.

– Нашият илюминатор е отворен – каза Малинин. – Качвайте се, Павел Николаевич, и изтичайте в каютата.

Рогов сам разбираше, че трябва да бърза. Щом лодката се изравни с палубата, той прескочи парапета, изтича по трапа и бутна вратата на каютата. Зад него сумтеше Нолик, опитвайки се да надзърне през рамото му какво е успяла да направи зелената „плесен“.

От илюминатора зеленото желе бе плъзнало върху бюрото, потекло беше по полирания дървен плот.

– Още проби за опитите – каза Нолик, като затваряше илюминатора.

– После ще я съберем – махна с ръка Рогов. – Да вървим на палубата.

Честно казано, той бе леко разочарован: зелената „плесен“ не беше плъзнала по цялата каюта, не разрушаваше всичко по пътя си, не растеше с всяка измината минута. Веднъж развихрила се, фантазията му беше неудържима. Откакто стъпи върху плътното желе, Рогов вече не съдържаше въображението си в строго научните рамки. Докато тичаха с Нолик към каютата, бе приписал на „плесента“ разум и очакваше от нея най-бурни прояви. Но потеклото по пода желе малко приличаше на същество или на вещество „сапиенс“ и хилавите крачета на безумната хипотеза се прекършиха. Рогов се усмихна: „Съвсем си се побъркал,

старче. Ти си на Земята, а не на алфа Центавър. Откъде-накъде тук ще има «разумна плесен»?«

Малинин стоеше на палубата и гледаше с капитанския бинокъл. Разстроен, Артур Янович се въртеше около него, опитвайки да си вземе бинокъла. Малинин не го даваше и повтаряше:

– Почакайте, почакайте, сега, сега...

– Нещо ново ли открихте? – поинтересува се Рогов.

– Старото – неучтиво измърмори Малинин, като върна неохотно бинокъла на капитана, който веднага загледа с него, замръзнал като паметник. – Какво ще кажете, ако ние сме в плен?

– На пирати ли? – запита Нолик.

– На „плесента“. – Не пое шегата му Малинин. – Артур Янович, дайте на шефа да се полюбува.

Може Малинин и да преувеличаваше, но Рогов вече бе готов на нищо да не се учудва, да повярва в най-невероятното. До самия хоризонт, а може би и по-нататък, навсякъде се разстиляше равна зелена повърхност. По нея нямаше вълни, нито бели пенливи зайчета, толкова привични за морето. Пък и море ли беше това? По-скоро „суша“, алчно агресивно блато, което бе арестувало кораба завинаги, навеки – каква друга дума да подбере? Рогов се обърна: отзад, там, откъдето бяха дошли в този странен зелен свят, все още се олюляваше прозрачната завеса. Зад нея като в гигантски аквариум бушуваше синият тайфун. През дванадесетократния бинокъл се виждаха вълните, разбиващи се о завесата, вероятно с грохот. Но звуците, както и вълните, оставаха зад синята завеса, поставена неизвестно от кого и неизвестно защо, пропуснала неизвестно как кораба в това дяволско блато. Да, тук царуваше тишина, безоблачно синьо небе, застиналата зелена плесен на блатото се простираше чак до линията на хоризонта.

– Етерът пак ли мълчи? – запита Рогов.

– Мълчи – каза капитанът и добави уمولително: – Къде попаднахме, Павел Николаевич?

Рогов сви рамене: един вид питайте ме за нещо по-просто, а Малинин неочаквано изтърси:

– Искате ли да знаете? Мога да ви обясня – и махна с ръка, – само че кой ще ми повярва...

– Днес на всичко вярвам – безнадеждно рече Рогов и не излъга: всъщност какъв смисъл има да вярваш или да не вярваш? От обясненията няма да ти стане по-леко. Пък и кой може да докаже дали са верни или не? Всичко е възможно зад синята завеса на тайфуна.

– Говорете – помолите той Малинин.

Малинин започна, като се подхилкваше: „Ако не вярвате – опровергайте ме.“ Но Рогов познаваше ученика си: Малинин не обичаше да се шегува, да извърта, не се опитваше да смае със супероригинална идея. Явно, обмислял е идеята си през последните часове, а насмешките са от неувереност, от привичната му плахост: как ще я приемат?

– Ние не сме на Земята – продължи Малинин. – Или по-точно, на Земята сме, но не на нашата. Проклетият тайфун се е зародил на границата на два свята: този, на който живеем, и другия, чуждия. Не съм оригинален: идеята за паралелните светове съществува отдавна. И някои сериозни учени – вие сте чували, Павел Николаевич – вече се опитват да открият вратата към паралелния свят. Засега неуспешно, слепешката, но опитват! А ние я намерихме, случайно се натъкнахме на нея, и се промъкнахме тук, където всичко е друго, неприличащо на привичното, земното. Четох в някакъв фантастичен роман как един човек пътешествува от един свят в друг, по-точно пътешествува неговото биополе, и контактува в паралелните светове с биополетата на своите аналози. Авторите предполагат, че тези светове се отличават само по време: някъде то изостава от нашето, нейде го изпреварва. А защо да не допуснем, че тези паралелни светове изобщо не приличат на земния? Ето например този... – Той посочи с ръка наоколо и се засмя: – Красив е нали?

– Красив – кимна Рогов. – Вашата хипотеза има право на съществуване. – Той помълча и добави: – Впрочем както и всяка друга. Ти нямаш ли своя хипотеза, Нолик?

Нолик нямаше свои хипотези: очарован от хипотезата на Малинин, беше готов да я приеме на вяра. Пък и Рогов не направи никакви възражения: тя обясняваше всичко. А че е невероятна, какво от това – прескочи невероятното и тогава всичко става понятно и обяснимо. Но хипотезата си е хипотеза, а трябва да се измъкнат от плена.

– Необходими са амонитови шашки – каза Рогов. – Нали имате, капитане?

– Имаме.

– Тогава включете моторите.

Рогов имаше наум следното: ако машината сама не ги измъкне от блатото, взривът ще помогне да разчистят пътя. Може да помогне. А после – Рогов сам провери – зелената каша с отдалечаването от кораба губеше плътността си. До тайфуна има няколко километра, ще опитат да преминат. По-добре тайфун, отколкото тая зелена гадост, пък била тя и безобидна.

На него, разбира се, не му се искаше да тръгват: кога ли пак ще му се представи такъв случай – да попадне на колонии неизвестни на науката микроорганизми. Че са микроорганизми, Рогов не се съмняваше. А къде са те – на Земята или в съседен свят, – всъщност нямаше значение. Нямаше за него – учения. А за ръководителя на експедицията имаше и още как. Затова, не вярвайки много в хипотезата на Малинин, той насочи кораба към зоната на тайфуна, към опасността, но към привычната, земна опасност. А тук оставаше мнимата безопасност на зеленото спокойствие, интересно и загадъчно...

А в това, че безопасността е мнима, Рогов веднага се убеди, щом влезе в каютата. Зелената „плесен“ бе плъзнала по пода, като бе заобиколила предпазливо отворената бутилка минерална вода, чугунената преса за поливане, пластмасовите химикалки, кожената папка със сребърен монограм – всичко, което беше на бюрото и в бюрото. Самото бюро го нямаше, нямаше го и дървения стол, завинтен за металния лист, с който са покрити подовете и в каютите. Бяха изчезнали, макар Рогов ясно да помнеше, че когато Нолик затваряше илюминатора, „плесента“ бе плъзнала по бюрото.

Рогов изскочи в коридора. От съседната каюта излезе Малинин, изплашен и изумен.

– Масата ли? – бързо залита Рогов.

– Голяма работа масата! – Малинин неочаквано по детски изхлипа:

– Дисертацията ми...

И тогава Рогов прихна да се смее, отначало се кискаше тихо, после все по-силно и по-силно: заливаше се от неудържим весел смях. И заедно със смеха минаваше страшното напрежение, в което – без сам да подозира – се намираше през последните два часа. Нека да бъде истерия – наречете я, както искате, – но именно тя разпръсна всичките съмнения, колебания, хипотези и идеи, всичко освен едно – да бягат. По-скоро да бягат от това място.

Малинин смирено чакаше любимият му началник да се насмее, а когато Рогов притихна и изтри насълзените си от смеха очи, запита:

– Как сте със здравето?

– Отлично – каза Рогов. – Зелената плесен изплюска дисертацията ви. И бюрото, и стола. А бутилката с минерална вода не зачете. Също и попивателната преса.

– Излиза, че тя яде само дърво, така ли? – попита Малинин.

– Напълно възможно. Във вашия свят е допустимо всяко предположение, даже най-глупавото. И, за бога, не се разстройвайте:

приключението си струва топче хартия, впрочем ние с вас лесно ще възстановим написаното...

Взрив прекъсна думите му. Последва втори, трети. „Миклухо-Маклай“ се затресе и бавно потегли. Гръмна още един път и корабът забележимо увеличи скоростта си.

– Докато не сме навлезли в тайфуна, трябва да почистим тази гадост – каза Рогов на Малинин. – Предайте на Артур да изпрати момчетата по каютите. Иначе няма да стигнем до Владивосток, „плесента“ всичко ще изплюска.

Малинин тръгна по коридора, като нагаждаше крачките си към неравномерния ход на кораба. А Рогов затвори очи, облегна се на стената и зачака.

Стоеше и слушаше двигателя.

След малко моторът заработи равномерно и силно и корабът заплава по-бързо: явно „плесента“ не успяваше да се „сплоти“, да препречи пътя му. А после към бученето на мотора се прибавиха и други звукове: грохот на вълни, свистене на вятър. А след секунда „Миклухо-Маклай“ трепна, залюля се, подскочи нагоре и пропадна надолу, сякаш в пропаст. Рогов не успя да се задържи и се сгромоляса на металния под. После се изправи и като се държеше за стените, тръгна към трапа за палубата. Корабът бе навлязъл в тайфуна, далечната синева се превърна в познатия мрак на бурята и на Рогов се прииска да излезе на въздух, просто да подиша соления морски въздух, да го лъхне обикновеният земен вятър.

КРАЙ

© 1973 Александър Абрамов
© 1973 Сергей Абрамов
© 1979 Цвета Пеева, превод от руски

Александр Абрамов, Сергей Абрамов
Синий тайфун, 1973

Сканиране: sig_Ivanhoe, 2008
Разпознаване и редакция: NomaD, 2008 г.
Редакция: Mandor, 2008 (#)

Издание:

Синият тайфун (сборник с разкази)
Книгоиздателство „Г. Бакалов“, Варна, 1979
Поредица „Галактика“ №1

Съветска, I издание
Съставител: Георги Крумов
Рецензент: Димитър Клисуров
Редактор: Милан Асадуров
Оформление: Богдан Маароудинов и Жеко Алексиев
Илюстрация на корицата: Текла Алексиева
Художествен редактор: Иван Кенаров
Технически редактор: Пламен Антонов
Коректор: Жулиета Койчева

Дадена за печат на 28.II.1979. Подписана за печат на 7.V.1979. Излязла от печат на
30.VI.1979

Формат 32/70×100. Изд.№ 1253. Печ. коли 9. Изд. коли 5,83. Цена 1,00 лв.
Код 08 9536322231 5562-1-79

Държавна печатница: „Балкан“, София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9027>]